EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.11.2019
COM(2019) 608 final

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om uppdatering av förhandlingsdirektiven för förhandlingar om avtal om ekonomiskt partnerskap med stater och regioner i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

EU har mellan 2002 och 2014 förhandlat fram avtal om ekonomiskt partnerskap med stater och regioner i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS). EU genomförde dessa förhandlingar på grundval av ett brett mandat och förhandlingsdirektiv utfärdade av rådet den 12 juni 2002 (9930/02).

På grund av ett antal omständigheter, inbegripet kapacitetsbegränsningar på partnersidan, omfattar de ingångna och tillämpade avtalen i dag bara handel med varor. Andra områden (såsom tjänster, investeringar och handelsrelaterade frågor) togs inte med i avtalen, men nämndes uttryckligen för en framtida översyn i de så kallade rendez-vous-klausulerna. Denna situation innebär att de nuvarande avtalen om ekonomiskt partnerskap inte är helt anpassade till tjugohundratalets handelsrealiteter och EU:s och de berörda partnerländernas intressen. Det är därför möjligt att det under de kommande åren kommer att finnas ett intresse av att ”fördjupa” dessa avtal för att bland annat täcka tjänster, investeringar, handel och hållbar utveckling, immateriella rättigheter, konkurrenspolitik och offentlig upphandling.

Det finns för närvarande 31 stater som tillämpar sju olika avtal om ekonomiskt partnerskap i AVS-staterna och AVS-regionerna.

Bland dessa har fem stater som för närvarande tillämpar interimsavtalet om ekonomiskt partnerskap i östra och södra Afrika (Mauritius, Madagaskar, Seychellerna, Zimbabwe och sedan nyligen Komorerna) begärt att förhandlingar ska inledas på grundval av rendez-vous-klausulen. Syftet är att skapa ett övergripande avtal som hjälper dem att ta vara på möjligheterna med globala värdekedjor. Förhandlingar om ett sådant övergripande avtal inleddes den 2 oktober 2019 i Mauritius.

Framtida förhandlingar med AVS-stater och AVS-regioner, inbegripet stater i östra och södra Afrika, ska föras på grundval av de förhandlingsdirektiv som fastställdes av rådet 2002 och som åtföljde dess bemyndigande att inleda förhandlingar. De befintliga direktiven från 2002 är redan omfattande och täcker nästan alla handelsrelaterade områden. De är dock i dag delvis föråldrade när det gäller ordalydelsen och saknar samstämmighet med EU:s politiska initiativ och prioriteringar på senare tid vilka ändrats i takt med att handeln utvecklas över hela världen, såsom t.ex. förstärkningen av vår politik för handel och hållbar utveckling.

Rådet begärde därför en uppdatering av de förhandlingsdirektiv som antogs 2002 för att anpassa dessa direktivs ordalydelse och innehåll till den senaste utvecklingen och den senaste politiken på handelsrelaterade områden, särskilt Europeiska kommissionens meddelande Handel för alla från 2015, men även Agenda 2030, med dess 17 centrala mål för hållbar utveckling och Parisavtalet för att bekämpa klimatförändringar som antogs av det internationella samfundet 2015.

Detta initiativ utgör därför ett bidrag till tillämpningen av meddelandet Handel för alla, samtidigt som hänsyn tas till de pågående förhandlingarna om det partnerskapsavtal som ska komma efter Cotonouavtalet. Det tar även hänsyn till alliansen mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och arbetstillfällen som lanserades av kommissionens ordförande i september 2018 och i vilken den yttre investeringsplanen ingår som en viktig del.

Det omedelbara syftet med detta initiativ är att förse kommissionen med uppdaterade förhandlingsdirektiv för avtal om ekonomiskt partnerskap med AVS-stater och AVS-regioner som ligger i linje med EU:s nuvarande förhandlingspraxis, och som säkerställer att eventuella

ytterligare förhandlingar med AVS-stater och AVS-regioner bemöter de aktuella handelsutmaningarna.

Det övergripande målet är att förhandla fram aktuella och moderna handelsavtal med AVS-stater och AVS-regioner som kommer att främja handel och investeringar samt stödja dessa stater i deras integration i den globala ekonomin.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

De mål som beskrivs ovan är fullt förenliga med fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) som fastställer att EU bör ”främja integreringen av alla länder i världsekonomin, även genom gradvis avskaffande av restriktioner för internationell handel”[1].

Målen är också helt i linje med målen i Cotonouavtalet och de allmänna principer som avtalet främjar.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Dessa mål är förenliga med EU:s politik på andraområden.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.3 och 218.4 i EUF-fördraget.

Enligt artikel 207.4 ska rådet, vid förhandlingar om och ingående av de avtal som avses i artikel 207.3, fatta beslut med kvalificerad majoritet.

Enligt artikel 218.3 i EUF-fördraget ska kommissionen lämna rekommendationer till rådet, som ska anta ett beslut om bemyndigande att inleda förhandlingar.

Enligt artikel 218.4 i EUF-fördraget får rådet ge förhandlaren direktiv och utse en särskild kommitté, med vilken samråd ska ske under förhandlingarna.

När det gäller förhandlingarna om ekonomiska partnerskapsavtal har rådet redan gett bemyndigande att inleda förhandlingar och utfärdade under 2002 direktiv till kommissionen. Uppdateringen av förhandlingsdirektiven är dock nödvändig för att skapa mer exakta ramar för nya förhandlingar mot bakgrund av EU:s senaste politiska initiativ och prioriteringar i takt med att handeln utvecklas över hela världen. Detta innebär bland annat att direktiven kommer att behöva återspegla EU:s nuvarande ambition att i sina avtal inkludera internationellt överenskomna principer och regler om arbets- och miljöaspekter, inbegripet hänvisningar till Agenda 2030 för hållbar utveckling och Parisavtalet för att hantera klimatförändringarna. De befintliga direktiven återspeglar inte heller behovet av bestämmelser för en effektiv tillämpning och övervakning av dessa regler samt av en mekanism för att hantera eventuella tvister som uppstår mellan parterna på detta område.

Kommissionen rekommenderar därför rådet att anta ett beslut på grundval av artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.3 och 218.4 i EUF-fördraget.

[1] Artikel 21.2 e i EU-fördraget.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Den gemensamma handelspolitiken är ett område där EU har exklusiv befogenhet enligt artikel 3 i EUF-fördraget. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig (artikel 5.3 i EU-fördraget).

- **Proportionalitetsprincipen**

Kommissionens rekommendation är förenlig med proportionalitetsprincipen.

- **Val av instrument**

Europeiska unionens råds beslut om uppdatering av förhandlingsdirektiven för förhandlingarna om avtal om ekonomiskt partnerskap med stater och regioner i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

En efterhandsutvärdering av tillämpningen av det nuvarande interimsavtalet om ekonomiskt partnerskap med staterna i östra och södra Afrika kommer att ingå i den kommande bedömningen av konsekvenserna för hållbar utveckling.

- **Samråd med berörda parter**

Inga särskilda samråd med allmänheten och berörda parter planeras, eftersom uppdateringen av ordalydelsen är begränsad.

Kommissionen kommer dock att samråda med medborgare och intressenter om enskilda förhandlingar som kan komma att föras i framtiden på grundval av de uppdaterade förhandlingsdirektiven.

I synnerhet kommer en bedömning av konsekvenserna för hållbar utveckling att inledas inför de kommande förhandlingarna med de stater i östra och södra Afrika som ingår i avtalet om ekonomiskt partnerskap för att samråda med allmänheten och berörda parter, både i EU och i östra och södra Afrika, om de potentiella konsekvenserna av de nya handelsfrågor som ska ingå i avtalet. Inledande diskussioner startade i oktober 2019 och en bedömning av konsekvenserna för hållbar utveckling kommer att genomföras parallellt med förhandlingarna för att bidra till processen.

Bedömningen av konsekvenserna för hållbar utveckling är en plattform för en systematisk dialog mellan berörda parter och handelsförhandlare, genom ett fördjupat samråd där alla berörda parter ges möjlighet att delta.

De viktigaste aktörerna som ska rådfrågas under bedömningen av konsekvenserna för hållbar utveckling kommer att omfatta den offentliga sektorn, icke-statliga organisationer, företag, arbetsmarknadens parter och den akademiska världen.

Utöver avtalet om ekonomiskt partnerskap mellan EU och stater i östra och södra Afrika planeras i detta skede inga ytterligare förhandlingar för att fördjupa eller utvidga andra befintliga ekonomiska partnerskapsavtal. Alla sådana åtgärder kommer att åtföljas av regionala och landsspecifika bedömningar av potentiella effekter och omfattande samråd med berörda parter.

Kommissionen samråder regelbundet med berörda parter, bland annat i expertgruppen för handelsavtal[2] och inom ramen för dialogen med det civila samhället[3].

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Ej tillämpligt.

- **Konsekvensbedömning**

I detta skede krävs ingen konsekvensbedömning, eftersom förhandlingarna om avtal om ekonomiskt partnerskap med AVS-stater och AVS-regioner grundar sig på rådets befintliga bemyndigande för kommissionen från 2002. Innehållet i förhandlingarna utgör inte ett nytt politikområde, utan är en fortsättning på mer omfattande förhandlingar som pågår sedan flera år.

Dessutom görs i regel en förhandsbedömning endast om det finns ett behov av att stödja beslutet om att inleda förhandlingar eller inte med vissa handelspartner, dvs. innan rådet ger sitt bemyndigande att inleda förhandlingar. I detta fall har rådet redan bekräftat att det inte finns något behov av ett nytt bemyndigande för att fördjupa förhandlingarna med staterna i östra och södra Afrika.

Eftersom ändringarna av de nuvarande förhandlingsdirektiven är begränsade bör konsekvenserna inte bli alltför stora.

Som nämns i avsnittet om samråd med berörda parter planerar kommissionen en bedömning av konsekvenserna för hållbar utveckling för de nya förhandlingar med stater i östra och södra Afrika som kommer att inledas i början av 2020. Denna kommer att innehålla ett avsnitt om efterhandsutvärdering av tillämpningen av det nuvarande avtalet om ekonomiskt partnerskap. Detta skulle ge oss en utvärdering av konsekvenserna som går utöver vad vi gör i klassiska bedömningar av hållbarheten. Samma tillvägagångssätt skulle kunna gälla för alla eventuella framtida förhandlingar om en fördjupning av andra befintliga avtal om ekonomiskt partnerskap.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Ej tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Initiativet respekterar till fullo Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artikel 8 om skydd av personuppgifter.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Initiativet har inga budgetkonsekvenser.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt.

[2] http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/

[3] http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Ej tillämpligt.

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om uppdatering av förhandlingsdirektiven för förhandlingar om avtal om ekonomiskt partnerskap med stater och regioner i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.3 och 218.4,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

(1) Den 12 juni 2002 antog Europeiska unionens råd förhandlingsdirektiv för förhandlingar om avtal om ekonomiskt partnerskap med stater och regioner i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet.

(2) Ingångna avtal om ekonomiskt partnerskap med AVS-stater och AVS-regioner innehåller rendez-vous-klausuler om framtida översyn av dessa avtal.

(3) Uppdateringen av förhandlingsdirektiven är dock nödvändig för att skapa mer exakta ramar för nya förhandlingar mot bakgrund av EU:s senaste politiska initiativ och prioriteringar i takt med att handeln utvecklas över hela världen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel

De förhandlingsdirektiv som riktats till kommissionen om förhandlingar om avtal om ekonomiskt partnerskap med stater och regioner i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet ändras i enlighet med bilagan.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande